

Distribution: ÅMHM webbplats,
kommuner på Åland, Ålands
landskapsregering:
socialvårdsbyrån, minister Annette
Holmberg - Jansson

Tillsyn av behandlingstider inom barnskyddet

Bakgrund

Enligt 5 § 14 punkten i landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen (FFS 417/2007) ska Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) minst en gång per kalenderår begära de uppgifter som är nödvändiga för uppföljningen och övervakningen av de tidsfrister som föreskrivs i 4j § 2 mom. och 4k § 2 mom. i landskapslag (2008:97) om tillämpning i landskapet Åland av barnskyddslagen (nedan blankettlagen om barnskydd).

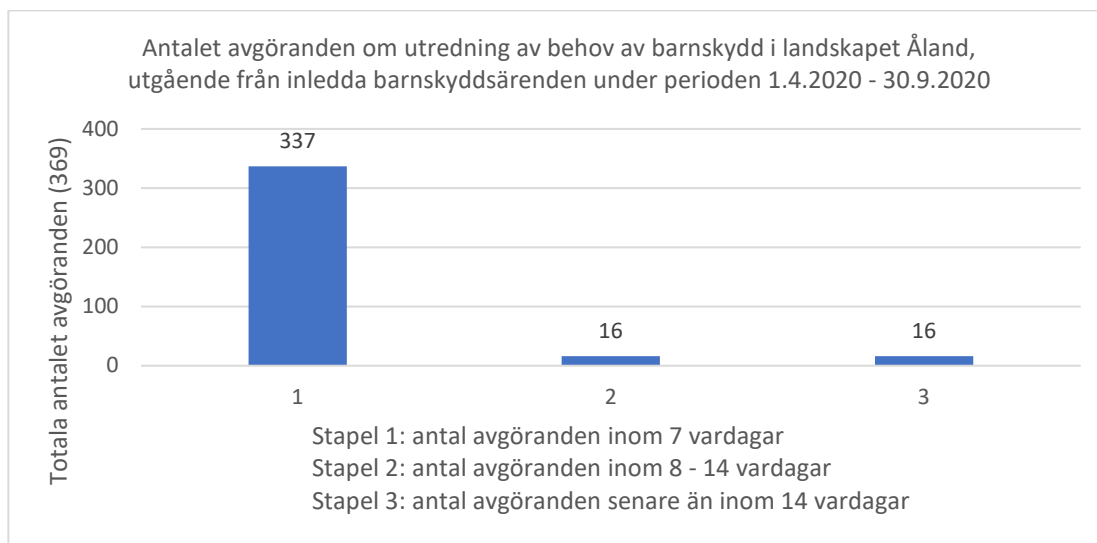
Enligt 4j § 2 mom. i blankettlagen om barnskydd, ska efter att ett barnskyddsarbete har inletts, socialarbetaren senast den sjunde vardagen efter att ha mottagit anmälan eller motsvarande information, avgöra om en utredning om behovet av barnskydd enligt 4k § ska inledas med anledning av ärendet eller om ärendet uppenbart är av sådan art att det inte föranleder några åtgärder.

Enligt 4k § 2 mom. i blankettlagen om barnskydd ska utredning av behovet av barnskydd göras utan obefogat dröjsmål. Utredningen ska färdigställas senast inom tre månader från att barnskyddsärendet anhängiggjordes.

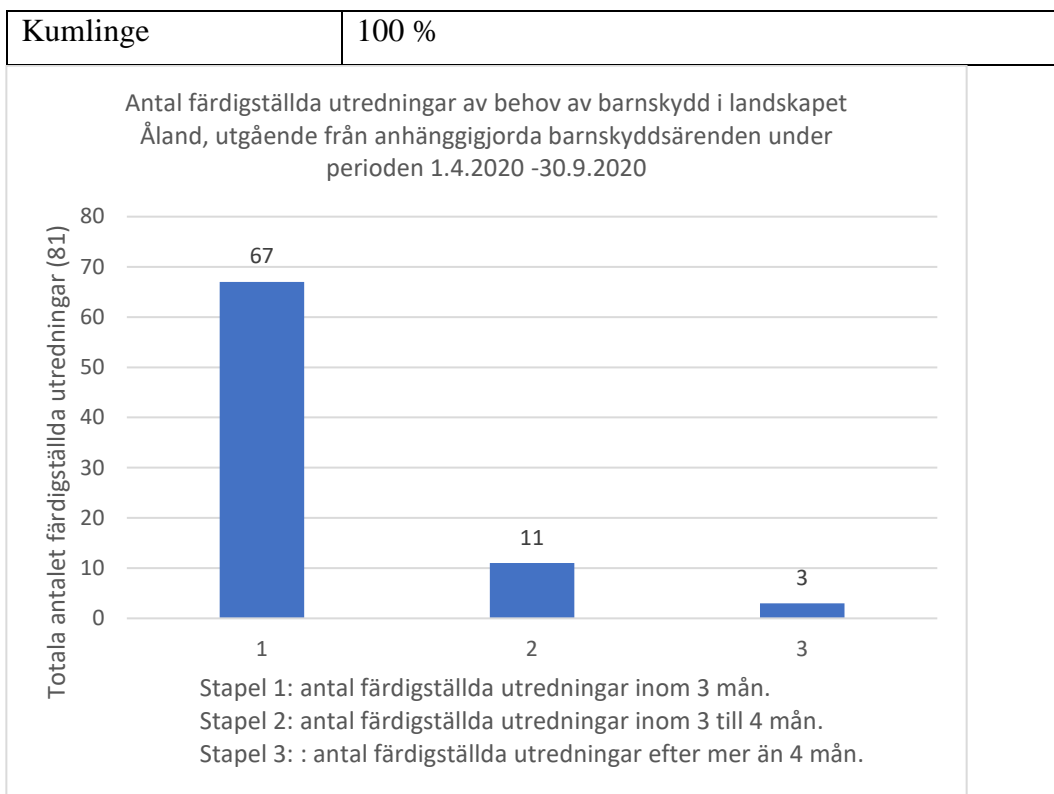
ÅMHM har på Åland följt upp behandlingstiderna för de tidsfrister som föreskrivs i 4j § 2 mom. och 4k § 2 mom. i blankettlagen om barnskydd under perioden 1 april – 30 september 2020. Uppföljningen har riktat sig till socialförvaltningar på Åland i form av en webbenkät. Uppföljningstiden, enkätfrågorna och ifyllnadsinstruktionerna har så långt som möjligt baserat sig på motsvarande uppföljning som Institutet för hälsa och välfärd (THL) gör på nationell nivå. ÅMHM har vid två tidigare tillfällen gjort motsvarande uppföljning, för tidsperioden oktober 2017 – mars 2018 och motsvarande tidsperiod under åren 2018 – 2019. Genom att under år 2020 ändra granskningsperiod syftar ÅMHM till att få större ”spridning” mellan årets månader och vid behov kunna göra olika jämförelser med motsvarande uppföljningar under tidigare år.

Resultat

Statistikdel

Kommun/stad	Andel avgöranden inom 7 vardagar i förhållande till andel avgöranden inom 8 dagar och mera (dvs stapel 1 i förhållande till stapel 2 och 3)
Brändö/Sottunga/Kökar	Inga rapporterade barnskyddsärenden
Finström	97 %
Geta	83 %
Vårdö	100 %
Lumparland	100 %
Hammarland	92 %
Mariehamn	89 %
Sund	96 %
Jomala	89 %
Lemland	94 %
Eckerö	100 %
Föglö	100 %
Saltvik	100 %

Kommun/ stad	Andel färdigställda utredningar inom 3 mån. i förh. till andelen färdigställda utredningar som överstiger 3 mån. (dvs stapel 1 i förhållande till stapel 2 och 3)
Brändö/Sottunga/Kökar	Inga rapporterade barnskyddsärenden
Finström	50 %
Geta	Inga rapporterade färdigställda utredningar
Vårdö	100 %
Lumparland	100 %
Hammarland	0 %
Mariehamn	73 %
Sund	100 %
Jomala	93 %
Lemland	100 %
Eckerö	100 %
Föglö	100 %

Saltvik	100 %
Kumlinge	100 %

Textdel

ÅMHM konstaterar att sju socialförvaltningar inte har förmått efterleva lagkravet på att socialarbetaren inom sju vardagar ska avgöra om en utredning av behovet av barnskydd ska göras i ett barnskyddsärende: Finström, Geta, Hammarland, Mariehamn, Sund, Jomala, Lemland. ÅMHM konstaterar att fem av dessa socialförvaltningar uppvisade samma brist i motsvarande uppföljning av tillsynsmyndigheten oktober 2017 – mars 2018 och oktober 2018 – mars 2019: Finström, Mariehamn, Sund Jomala, Lemland.

ÅMHM konstaterar att fyra socialförvaltningar inte har förmått efterleva lagkravet på att en utredning av behovet av barnskydd ska färdigställas senast inom tre månader från att behovet av barnskyddet anhängiggjordes: Hammarland, Mariehamn, Jomala, Finström. ÅMHM konstaterar att Mariehamn uppvisade samma brist i motsvarande uppföljning av tillsynsmyndigheten oktober 2017 – mars 2018 och oktober 2018 – mars 2019 och Finström i den senare av uppföljningarna.

ÅMHM anser i de ovannämnda fallen det vara särskilt bekymmersamt och allvarligt om samma socialförvaltningar under en längre mätperiod har uppvisat samma lagstridiga brister.

Konsekvenser

ÅMHM uppmärksamgör med stöd av 57 § 2 mom. i socialvårdslagen ¹ genom separata beslut socialförvaltningarna i Finström, Geta, Hammarland, Mariehamn, Sund, Jomala och Lemland om att iaktta de behandlingsrelaterade tidsfristerna i 4j § 2 mom. och 4k § 2 mom. i blankettlagen om barnskydd, i enlighet med de brister som har konstaterats skilt för enskilda socialförvaltningar.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

¹ Socialvårdslag (FFS 710/1982) är tillämplig på Åland genom LL (1995:101) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Mikael Granholm
Social- och hälsovårdsinspektör